

Szegedi Ítéltábla
Bhar.III.274/2013/5.

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Szegeden, 2013. november 12. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A közúti baleset okozásának vétsége miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** mint másodfokú bíróság 2013. április 10. napján kihirdetett **1.Bf.398/2012/5.** számú ítéletét **h e l y b e n h a g y j a .**

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

A Battonyai Városi Bíróság a 2012. augusztus 14. napján kihirdetett 9.B.17/2012/7. számú ítéletével a vádlottat az ellene közúti baleset okozásának vétsége [Btk.187. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette. Úgy rendelkezett, hogy az eljárás során felmerült 549.111.- forint bűnügyi költség az állam terhére marad.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére, bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Békés Megyei Főügyészség Bf.1875/2012/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta és a vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetés és közúti járművezetéstől eltiltás kiszabását, továbbá az eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére kötelezését indítványozta.

A Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság, a 2013. április 10. napján kihirdetett 1.Bf.398/2012/5. számú ítéletével a Battonyai Városi Bíróság 9.B.17/2012/7. számú ítéletét megváltoztatta akként, hogy a vádlottat bűnösnek mondta ki közúti baleset okozásának vétségében [Btk. 187. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont], ezért 1 év fogházbüntetésre és 1 év 6 hónap „D” kategóriájú közúti járművek vezetésétől eltiltásra ítélte. A fogházbüntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Úgy

rendelkezett, hogy végrehajtásának elrendelése esetén a vádlott csak akkor bocsátható feltételes szabadságra, ha a fogházbüntetés legalább kétharmad részét kitöltötte. A „D” kategóriájú közúti járművek vezetésétől eltiltás tartamába a 2011. július 22. napjától 2013. január 25. napjáig eltelt időt beszámította és megállapította, hogy a beszámítással a vádlott e büntetést kitöltötte. Kötelezte a vádlottat 451.911.- forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak, 97.200.- forint bűnügyi költségről akként rendelkezett, hogy az állam viseli.

Az ítélet ellen a vádlott - mivel a fellebbezési nyilvános ülésen nem jelent meg - a kézbesítéstől számított 8 napon belül fellebbezést jelenthetett be.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be a vádlott felmentésért, védője a bűnösség téves megállapítása miatt, felmentés végett.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.213/2013/1/II. számú átiratában a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta és a bűnösségi körülményeket észrevételezte.

A védő fellebbezését írásban indokolta és pontosította akként, hogy a másodfokú ítélet megváltoztatását és elsődlegesen a vádlottnak az ellene emelt vád alóli bűncselekmény hiányában történő felmentését, másodlagosan enyhítést, továbbá a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatását indítványozta akként, hogy az ítélőtábla mellőzze a vádlott kötelezését a szükségtelenül kirendelt vegyész szakértő költségének megfizetésére, és ezt meghaladóan is, a bűncselekmény súlyához képest aránytalanul nagy bűnügyi költség egy részének megfizetése alól is mentesítse [Be.338. § (2) és (4) bekezdés].

Fellebbezése indokolásában kifejtett álláspontja szerint a vádlott a másodfokú bíróság által, terhére megállapított KRESZ szabályok közül a 31. § (4) bekezdését - a bekanyarodásra vonatkozó szabályt - nem szegte meg. A kukoricásra ugyanis, ahová a vádlott a földútról behajtott, a speciális közútra jellemző körülmények nem vonatkoznak, ilyen területről a KRESZ nem rendelkezik, minek következtében az, hogy a bekanyarodást irányító személy igénybevételeivel kellett volna végrehajtani, a vádlott terhére nem írható.

A KRESZ 25. § (1) bekezdése és 3. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését - melyek általános szabályok a járművezetők részére - a vádlott részéről nem vitatta, az eredményre vetítetten viszont álláspontja szerint a büntetőjogi felelőssége ezek mellett sem állapítható meg. Abból indult ki, hogy a gondatlan bűncselekményeknél az eredmény csak akkor büntetendő ha az, objektív gondossági kötelesség megszegéséből származik, azaz objektíve előrelátható és objektíve elkerülhető volt. A vádlott esetében viszont azt találta megállapíthatónak, részéről nem volt objektíve előre látható, hogy a sértett a kukoricásban tartózkodik, ezért az eredményben még a hanyag gondatlansága sem állapítható meg. Kiemelte, hogy a közlekedésben előre

nem látható akadályokkal a közlekedési szabályokat megtartó járművezetőknek általában nem kell számolniuk és ezzel kapcsolatban jogesetekre hivatkozott.

A másodfellebbezések nem alaposak.

A harmadfokon eljáró ítélőtábla a Be. 387. § (1) és (4) bekezdésében foglalt terjedelemben bírálta felül a rendes jogorvoslattal megtámadott ítéletet, valamint az első- és másodfokú bírósági eljárást. A felülbírálat eredményeképpen sem az első-, sem a másodfokú eljárásban az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. A tényállást viszont, melynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta, az iratok alapján és helytelen ténybeli következtetésnek iratok alapján való kiküszöbölésével, a Be. 388. § (2) bekezdésére figyelemmel, hivatalból az alábbiak szerint kiegészítette, illetőleg helyesbítette:

A kérdéses kukoricatáblában utócímerezést végeztek, ezért a munkával gyorsabban haladtak.

A sértett az elütésekor meg nem állapítható testhelyzetben volt.

A **[település megnevezése]** külterületén lévő **[helyrajzi szám]** hrsz.-ú szilárd burkolattal el nem látott út, melyen a vádlott az autóbusszal közlekedett, besorolási kategóriáját tekintve közútnak minősül (nyom. iratok 295. oldal).

Egyebekben az ítéleti tényállás hiánytalan, melyet a harmadfokú bíróság a fenti kiegészítésekkel és helyesbítéssel ítélezése alapjául elfogadott.

Az ítélőtábla álláspontja szerint tévedett a másodfokú bíróság, amikor a rendelkezésre álló adatokból következtetve tényállásként azt állapította meg, hogy a sértett a kukoricatábla szélén ülő, vagy fekvő testhelyzetben várakozott (másodfokú ítélet 4. oldal 8. bekezdése).

Az iratokból megállapítható, hogy az ügyben a sértett testhelyzetére vonatkozóan először az orvosszakértők nyilatkoztak, a nyomozás során 2011. augusztus 8. napján készült szakvéleményükben. A sérülések alapján azt véleményezték, hogy a sértett elsődleges sérüléseit felegyenesező, felálló testhelyzetben, az alsó végtagok hátsó felszínén szenvedhette el és a baleset bekövetkezésekor az autóbushoz képest háttal helyezkedett el (nyomozati iratok 415. és 416. oldal, szakvélemény 5. és 6. pontja). **(1. sz. szakértő neve)** igazságügyi műszaki szakértő először az orvosszakértői vélemény ismerete nélkül, a nyomozás során 2011. szeptember 20. napján készített szakvéleményében akként nyilatkozott, hogy a sértett minden valószínűség szerint felhúzott térdekkel, a kukoricatábla 4-5. sora között, fekvő helyzetben volt az

elütésekor, amit az autóbusz jobb oldalán, a köténylemezen talált sérülésre alapított, amit szerinte a sértett jobb térdével való ütközés okozhatott (nyomozati iratok 467-469. oldal).

Az orvosszakértői vélemény megismerése után **(1. sz. szakértő neve)** igazságügyi műszaki szakértő 2011. október 23. napján kiegészítő véleményt terjesztette elő, melyben a korábbi véleményét fenntartotta, amit azzal magyarázott, hogy az autóbuszra rögzített rongálódások nem támasztják alá az orvosszakértői vélemény szerinti elütést megelőző helyzetet, ugyanis a busz köténylemeze fölött a sértett testével történt érintkezésre utaló nyom nem volt található, a köténylemez jelentős (és jelentős erőhatást is igénylő) sérülésére pedig elfogadható magyarázat csak az, hogy felhúzott térdek melletti fekvő, vagy félig ülő helyzetben volt (nyomozati iratok 487. oldal).

A nyomozó hatóság és az eljáró bíróságok nem ismertették a műszaki szakértő véleményét az orvosszakértőkkel és együttes meghallgatásukra sem került sor. Ugyanakkor, a fenti szakvélemények elkészülése után, 2011. október 26. napján, **(2. sz. szakértő neve)** igazságügyi vegyész szakértő megállapította, hogy a sértett ruházati tárgyainak rázadékában lévő festékmарadványok nem származhatnak a vádlott által vezetett autóbusz első vészharítójának jobb oldaláról biztosított festékmintával reprezentált festett felületről (mely mintát a műszaki szakértő által említett köténylemezen talált horpadásból vettek, nyomozati iratok 279. és 499. oldal).

Mindezekon túlmenően nem hagyható figyelmen kívül a sértett közelében szintén címezést végző **(név)** tanúvallomása, mely szerint ő már a sértett elütése előtt a kukorica sor végére ért és az útnak háttal volt. Az elütés pillanatában a sértettől 7-10 méter távolságra lehetett, de a sértettet nem látta és az autóbusz zaját sem hallotta. Csak az elütéssel járó hangokra fordult meg és akkor látta meg az autóbust és alatta a sértettet.

A fentiekből megállapítható, hogy a részletezett szakértői vélemények és **(név)** tanúvallomása is, az igazságügyi műszaki szakértő véleménye ellen szólnak. Továbbá, ugyancsak ellene szól az a körülmény is, hogy a sértett térdein nem keletkeztek olyan súlyos sérülések, mint amilyen sérüléseket az autóbusz köténylemezével való ütközés okozhatott volna.

Mindezen tényekből levont következtetéssel az ítéletábra a tényállást akként helyesbítette, hogy a sértett az elütéskor meg nem állapítható testhelyzetben volt.

Egyebekben az ítéleti tényállás megalapozott, melyet a harmadfokú bíróság a fenti kiegészítésekkel, illetve helyesbítéssel ítélezése alapjául elfogadott.

A másodfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyesen vont le következtetést a vádlott bűnösségére. A harmadfokú bíróság álláspontja szerint is helyesen állapította meg, hogy a vádlott egyrészt a KRESZ 3. § (1) bekezdés c) pontját és 25. § (1) bekezdését, másrészt a bekanyarodás szabályait vagyis, a KRESZ 31. § (4) bekezdését szegte meg.

Kétségtelen, hogy az eredmény tekintetében a gondatlanság enyhébb foka, a negligencia jöhet szóba. Ami az objektív előreláthatóságot és elkerülhetőséget illeti, a konkrét esetben a következőket kellett figyelembe venni:

A vádlott tudta, hogy az adott területen munkát végeznek. Láta, hogy a kukoricásban címereznek (nyomozati iratok 552. oldal 4. bekezdés), három darab munkagéppel vegyszereznek és látta az embereket munkagépek körül is. Ő maga is munkásokat szállított. Mindezek mellett objektíve számolhatott azzal, hogy a kukoricásban ott ahová behajtott, emberek lehetnek. Mégpedig azért, mert a címerezők a munkavégzés során odaérnek, mint ahogy ez meg is történt és mert, akár a munkagépet kezelők közül van éppen valaki a kukoricásban. Ilyen körülmények mellett elvárható volt tőle a körületekintés, vagyis az, hogy vagy személyesen győződjön meg a kukoricásban igénybe vett útvonal akadálytalanságáról, vagy pedig irányító személy közreműködését vegye igénybe. Ezt a körületekintést viszont elmulasztotta mert ő maga vallotta, hogy mérges volt amiért elállták az utat és amikor kiért a kukoricából, oda is szólt ezért a munkásoknak (nyom. iratok 552. oldal 10. és 11. bekezdése). Nyilván ez a körülmény továbbá az, hogy nagyon meleg volt, sok ember volt a buszon, a munkába időben oda kellett érni velük, is eredményezte azt, hogy a sértettet nem észlelte. A baleset a figyelmetlenségével okozati összefüggésben következett be.

A fentiekre tekintettel helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy büntetőjogi felelőssége a terhére rótt bűncselekményben megállapítható és a cselekmény minősítése is törvényes.

A bűnösségi körülmények annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy mivel a vádlottat az eredményben a gondatlanság enyhébb foka, a negligencia terheli, ezt enyhítő körülményként kell értékelni.

A másodfokú bíróság a vádlottal szemben a törvényi minimum szerinti fogházbüntetést és 1 év 6 hónap „D” kategóriájú közúti járművek vezetésétől eltiltást szabott ki. A bűnösségi körülmények értékelése mellett e büntetéseket az ítélőtábla is arányosnak és szükségesnek találta. A fogházbüntetés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére is törvényesen került sor, és helyes a próbaidő tartama is.

Az időközben, 2013. július 1. napján hatályba lépett új Btk-ra figyelemmel vizsgálta az ítélőtábla, hogy a vádlott vonatkozásában az elkövetéskori, vagy az elbíráláskori

Btk. az enyhébb. Mivel az elbíráláskori Btk. csupán az enyhítő szakasszal alkalmazható büntetésnek miatt enyhébb, viszont a szabadságvesztés generális minimuma súlyosabb - mert két hónapról három hónapra emelkedett - és a vádlottal szemben szabadságvesztés kiszabása indokolt, az ítélőtábla úgy látta, hogy összhatásában az elbíráláskori Btk. nem enyhébb. Ezért, a másodfokú bíróság részéről az elkövetéskori törvény alkalmazása is helyes.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor **(3. sz. szakértő neve)** igazságügyi műszaki szakértő igénybevételével felmerült 97.200.-Ft bűnügyi költségről akként rendelkezett, hogy az állam viseli. Az ügyben ugyanis **(1. sz. szakértő neve)** igazságügyi műszaki szakértő is eljár, és azonos területen két szakértő igénybevétele indokolatlan volt. A további költségek viszont nem szükségtelenül merültek fel, hiszen a vegyész szakértői véleményre is szükség volt. Ugyanakkor a bűncselekmény tárgyához és eredményéhez képest, az ítélőtábla a védő indítványával szemben, nem találta indokoltnak a vádlott mentesítését a bűnügyi költség további részének megfizetése alól.

A kifejtettekből következik, hogy az ítélőtábla a Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság ítéletét a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta.

Észlelte az ítélőtábla, hogy a másodfokú bíróság a felfüggesztett szabadságvesztés próbaidejének tartamára elmulasztotta felhívni a Btk. 89. § (2) bekezdését, a bűnügyi költséggel kapcsolatban pedig a Be. 338. § (2) bekezdését és a Be. 339. § (1) bekezdését, amit ezennel pótol.

Szeged, 2013. november 12.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bhar.III.274/2013/5. számú végzése és a Gyulai Törvényszék 1.Bf.398/2012/5. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős - és fel nem függesztett részében - végrehajtható.

Szeged, 2013. november 12.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke